

Persbericht

8 december 2025

Stalmaatregelen en afstandsnormen nodig om gezondheid omwonenden van geitenhouderijen te beschermen

Omwonenden van geitenhouderijen lopen een beduidend hoger risico op longontstekingen dan mensen die niet dichtbij een geitenhouderij wonen. Volgens de Gezondheidsraad kunnen omwonenden daartegen beschermd worden met maatregelen die de uitstoot uit geitenstallen verminderen en met afstandsnormen voor nieuwe geitenhouderijen of woningen. Dat schrijft de raad in een advies dat vandaag is aangeboden aan de ministers van VWS en van LNVN.

Uit onderzoek binnen het programma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) komt naar voren dat mensen die in de buurt wonen van geitenhouderijen vaker longontsteking krijgen. De Gezondheidsraad concludeerde in juli 2025, in een eerste deeladvies, dat het verband tussen de nabijheid van geitenhouderijen en longontstekingen waarschijnlijk oorzakelijk is. Volgens de raad vormt dit voldoende aanleiding om op basis van het verzorgingsbeginsel maatregelen te nemen om de gezondheid van omwonenden te beschermen.

In het tweede deeladvies dat vandaag is verschenen onderstreept de raad de noodzaak voor maatregelen. Binnen een woonafstand van 1 kilometer van een geitenhouderij blijken mensen een beduidend hoger risico te lopen op een longontsteking dan mensen die niet in de buurt van een geitenhouderij wonen. Vergeleken bij de blootstelling aan andere bronnen van luchtverontreiniging of andere schadelijke milieufactoren is dat risico aanzienlijk.

Volgens de Gezondheidsraad is het aannemelijk dat longontstekingen in de buurt van geitenhouderijen worden veroorzaakt door een samenspel van verschillende factoren, waarbij uitstoot van micro-organismen, fijnstof en endotoxinen een belangrijke rol speelt. Het verminderen van de uitstoot bij de bron is volgens de raad de meest aangewezen manier om blootstelling van omwonenden te beperken. Dat kan waarschijnlijk met maatregelen gericht op het type stal en op het stalmanagement (bijvoorbeeld de wijze van uitmesten). De Gezondheidsraad adviseert te monitoren welke maatregelen het meest effectief zijn.

Ook met afstandsnormen kunnen de gezondheidsrisico's voor omwonenden van geitenhouderijen verminderd worden. De Gezondheidsraad adviseert om uit voorzorg ten minste 1 kilometer afstand aan te houden bij nieuwe vestiging van een geitenhouderij en bij nieuwbouw van woningen of andere gebouwen waar mensen lang verblijven – zeker zo lang niet duidelijk is of uitstootverminderende maatregelen afdoende zijn.

Persbericht

De Gezondheidsraad heeft de ernst en de omvang van het gezondheidsrisico rond geitenhouderijen in kaart gebracht, evenals de aangrijpingspunten voor maatregelen. De besluitvorming is aan de ministers van VWS en van LVVN, provincies en gemeenten.

De publicatie Gezondheidsrisico's rond veehouderijen 2025: deel II (nr. 2025/20) is te downloaden van www.gezondheidsraad.nl.

Voor vragen kunt u contact opnemen met Silvia Viergever, tel. 06 254 47 658, e-mail: pers@gr.nl.